

פרוטוקול מס' 264

מישיבת ועדת הכלכלה
יום שני, ט"ו באייר תשנ"ח, 11.5.98, שעה 12:30

נכחו:

חברי הוועדה: א' פורז - היו"ר

א' גבאי

נ' דהן

א' הירשזון

צ' ויינברג

י' וקנין

א' יחזקאל

מ' שטרית

ש' שמחון

ממלאי מקום: ח' דיין

עבד אלוהב דראושה

א' סעד

ר' ריבלין

יועצת משפטית: א' בנדלר

מנהלת הוועדה: ל' ורון

קצרנית: ט' רם

סדר היום:

הצעת חוק משק הדלק (קידום התחרות), התשנ"ד-1994, של חבר הכנסת
דן תיכון - בקשה לדיון מחדש ודיון מחדש על חלוקת החוק - הצבעות.

הצעת חוק משק הדלק (קידום התחרות), התשנ"ד-1994, של חבר הכנסת
דן תיכון - בקשה לדיון מחדש ודיון מחדש על חלוקת החוק -
הצבעות

היו"ר א' פורז:

התכנסנו כאן היום לפי בקשתו של חבר הכנסת מאיר שטרית,
שביקש לקיים רביזיה בהחלטתנו הקודמת שלא לפצל את החוק. סדר
הדברים יהיה כך: נקיים קודם כל הצבעה האם לקיים רביזיה. אם יהיה
רוב, נפתח את הנושא, נדבר שוב על פיצול.

ל' ורון:

אותם חברי כנסת שאינם חברי ועדה, אני מבקשת לדעת את המקום
של מי הם ממלאים:

במקום חבר הכנסת עזרא	- חבר הכנסת ריבלין.
במקום חבר הכנסת דהאמשה	- חבר הכנסת דראושה.
במקום חבר הכנסת בשארה	- חבר הכנסת סעד.
במקום חבר הכנסת גולדשמידט	- חבר הכנסת כבל.
במקום חבר הכנסת זנדברג	- חבר הכנסת דיין.
במקום חבר הכנסת הראל	- אין.

היו"ר א' פורז:

אני מעלה להצבעה את הצעתו של חבר הכנסת מאיר שטרית
לרביזיה בהחלטתנו הקודמת שלא לפצל את החוק. מי בעד רביזיה?

ה צ ב ע ה

בעד קיום רביזיה - 9

נגד - 3

ההחלטה לקיים רביזיה נתקבלה.

היו"ר א' פורז:

רבותי, יש לנו בעיה משפטית קטנה, ואני מקווה שנתגבר עליה.
אנחנו למעשה, במהלך הדיונים בוועדה, הרחבנו מאד את ההצעה של חבר
הכנסת דן תיכון ובנוסח שטיפלנו הכנסנו אלמנטים נוספים על פני
האלמנטים הקודמים.

חבר כנסת מאיר שטרית ביקש ממני, ואני גם הסכמתי, שאנחנו
נפצל לשלב השני גם את השאלה של הגבלת התקשרויות עתידיות, זאת
אומרת שלא לקבוע בשלב זה את התקופה המירבית לגבי תחנת דלק חדשה
המוקמת או תחנה משתחררת - מה יהיה משך הזמן המירבי.

לטענתו, ואת זה קיבלתי, זה תלוי בשאלה מה נעשה עם חוזי
העבר. יש כאן איזשהו לינקג'.

מה שנותר לנו, אם כן, זה בעצם לטפל בנושאים הנוכחיים שעלו
כאן במהלך הדיון, אף שאולי לכאורה, הם לא נכללו בקריאה הראשונה.

אני מציע בכל זאת להתגבר על זה על-ידי כך שנאמר בחוק שאנחנו נטפל בנושאים הנוספים ואת הנושאים האלה נפצל - למצוא את העניין המשפטי איך אנחנו מתגברים על זה.

דובר:

זה יהיה נושא חדש.

היו"ר א' פורז:

לא, זה לא יהיה נושא חדש.

א' בנדלר:

יש לי בעיה משפטית רצינית כאן, אני לא רואה איך אפשר להתגבר על העניין הזה. אני מוכרחה לומר מה זה חלוקה, כדי להסביר מה הבעיה.

היו"ר א' פורז:

חבר הכנסת מאיר שטרית, אם אני אתן לך הבטחה שהסעיף לגבי התקשרויות עתידיות לא יפוצל באופן פורמלי, אבל הוא לא יידון בוועדה, אלא לאחר שנקבל את עמדת משרד המשפטים לגבי חוזי העבר, זה יניח את דעתך?

מ' שטרית:

למה יש בעיה?

היו"ר א' פורז:

בחוק של חבר הכנסת דן תיכון היו שלושה אלמנטים. אחד מהם זה מרחקים בין תחנות דלק - זה כבר אושר בקדנציה הקודמת. השני - התקשרויות עתידיות, שאתה רוצה להפריד, והשלישי - פתיחת חוזי העבר, שאתה גם רוצה להפריד.

אומרת אתי בנדלר, ואולי היא צודקת, שאם אנחנו את שלושת האלמנטים האלה בעצם מפרידים, לא נותר לנו במה לדון.

א' בנדלר:

אין לנו מה להעלות לקריאה שניה ושלישית.

היו"ר א' פורז:

אנחנו למעשה במלכוד. אנחנו דנים כאן בהרחבה של חוק שעבר קריאה ראשונה בנושאים נוספים שעלו במהלך הדיון.

לכן, מה שהייתי מציע, בהסכמתך, שאני אתן לך התחייבות שלי-ואני מניח שגם חבר הכנסת אבי יחזקאל מסכים -

א' יחזקאל:

כן.

היו"ר א' פורז:

שהסעיפים האלה יידונו לאחר שנקבל את העמדה לגבי חוזי העבר.

מ' שטרית:

איך אתה יכול לקדם את החוק?

היו"ר א' פורז:

יש לי המון דברים לקדם חוץ מזה. את כל יתר הדברים אני אקדם.

נ' דהן:

מה נשאר? אם את זה לא מקדמים, מה נשאר? שני הסעיפים האלה, זה עיקר החוק.

מ' שטרית:

יש לי הצעה אחרת. אתה יכול לפצל את כל יתר הסעיפים מהחוק, כלומר במקום לפצל את שני הסעיפים - את העבר ואת העתיד, סעיפים 2 ו-4, נשאיר אותם בחוק ונפצל את כל הייתר.

א' בנדלר:

אין כל הייתר, זאת בדיוק הנקודה. הצעת החוק המקורית...

ח' דיין:

חבר הכנסת פורז, אני רוצה להבין. אני הצבעתי כי הבנתי ממך שכרגע הולכים לכיוון הפיצול. עכשיו, אני מבין שהדברים הם אחרת. אם זה אחרת, אני לוקח את ההצבעה שלי.

היו"ר א' פורז:

חבר הכנסת דיין, ההצבעה שלך היתה בסך הכל שאנחנו דנים. אנחנו דנים מחדש, לא קרה כלום, אתה יכול תמיד לחזור ולהצביע נגד פיצול, אם תרצה. תמיד יש לך זכות להצביע נגד הפיצול.

במהלך הדיונים היו כמה נושאים שאנחנו פיתחנו כאן - העניין הזה של חובת המינהל לאפשר שינוי יעוד של מגרשים, המרחקים המינימליים בין תחנות, זאת אומרת חברה שיש לה תחנת דלק, לא תוכל לקבל תחנה נוספת, אלא במרחקים מסויימים, העניין שמעבירים את הסמכות מוועדה מחוזית לוועדה מקומית כדי להחיש את ההליכים - כל הדברים האלה, למעשה, לא היו בחוק המקורי.

אם אנחנו מפצלים, אנחנו לכאורה לא יכולים - טוענת גברת בנדלר, אולי היא צודקת - לכאורה, לא יכולים לדון בסעיפים האלה.

מה שאני מציע, מאיר, אנחנו באופן פורמלי נפצל, כמו שדיברנו קודם, רק את פתיחת חוזי העבר, והנושא שאתה העלית יידון רק אחרי שנקבל את עמדת המדינה.

ועדת הכלכלה
11.5.98

מ' שטרית:

חבר הכנסת פורז, אני חולק על הפרשנות שלך.

א' גבאי:

רבותי, עוד חודש יצטרכו להכריע בכל הנושא הזה.

היו"ר א' פורז:

אני חושב שכן אפשר לפצל.

מ' שטרית:

אני חולק על הפרשנות. החוק היום הוא חוק חדש.

ל' ורון:

אתה לוקח סעיף אחד מהחוק ועליו אתה מביא עוד סעיפים, מרחיב אותו בסעיפים נוספים. אם אתה לא לוקח שום סעיף מהחוק שעוסק בנושא העתיד, אתה לא יכול להביא נושאים נוספים שעוסקים בנושא העתיד.

י' וקנין:

מה נשאר? לא נשאר ממנו זכר.

היו"ר א' פורז:

מאיר, על מנת שלא נסתבך, בואו כרגע נפצל באופן פורמלי רק את חוזי העבר. לגבי כל הנושא האחר, אני אהיה בתיאום איתך, מאיר.

ח' דייך:

אני מבקש לשנות את הצבעתי. באתי לכאן במטרה...

מ' שטרית:

אני מציע לבדוק את הצד המשפטי של הענין כדי לראות איך לפתור את הבעיה. יכול להיות שיש פרשנות אחרת.

דובר:

מה אומרת היועצת המשפטית בענין?

א' בנדלר:

אני הנחתי בזמנו, בתיאום עם חברי הכנסת אבי יחזקאל ואברהם פורז, הצעת נוסח להחלטה בדבר...

מ' שטרית:

יש לי הצעת פתרון, חבל על הזמן. אפשר להשאיר את סעיף 4 במתכונתו, רק להוסיף לו משפט אחד: שסעיף זה יחול רק על חברות דלק שיש להן יותר ממאה תחנות.

ועדת הכלכלה
11.5.98

היו"ר א' פורז:

אבל בשלב זה אנחנו לא מפצלים.

מ' שטרית:

אני מדבר על העתיד, לא על הפיצול. סליחה, מדובר על סעיף 2, לא על סעיף 4. סעיף 2 יחול רק על חברות דלק שיש להן יותר ממאה תחנות דלק. התוצאה של זה תהיה שאתה משאיר את הסעיף במתכונתו, הוא יחול רק על חברות הדלק הגדולות, שאותן אנחנו מגבילים, ועל החדשות לא תחול מגבלה, ויהיה להן יתרון.

היו"ר א' פורז:

מה אתה בעצם אומר? אני רוצה את הסעיף הזה לא לפצל, וכשנדון בו, אני רוצה להקדים את תחולתו.

מ' שטרית:

נכניס עכשיו את התיקון.

היו"ר א' פורז:

כרגע, אין את זה בסדר היום.

א' בנדלר:

חבר הכנסת שטרית, אתה מדבר על סעיף שמדבר על התקשרויות עתידיות?

מ' שטרית:

בדיוק.

היו"ר א' פורז:

הוא אומר שכשנדון בזה, הוא יציע שהסעיפים האלה יחולו רק לגבי חברות...

נ' דהן:

הוא רוצה עכשיו להחיל...

היו"ר א' פורז:

היום זה רק הצבעות על הפיצול.

א' יחזקאל:

אני רוצה להודיע הודעה לפרוטוקול. דעתי כדעת חבר הכנסת מאיר שטרית, דעתי כדעת חבר הכנסת דהן בסעיף הזה, ואני חושב שדעתי גם כדעת חבר הכנסת פורז.

למעשה, במהות יש קונצנזוס מוחלט, וזה מה שיהיה כשהחוק יעלה, אלא מאי? היום בפרוצדורה אנחנו דנים בפיצול בכלל.

לכן, בואו בינינו, גם לפרוטוקול, גם כהחלטה, נאמר שכשיעלה החוק הזה, חברים בוועדת הכלכלה - לא יכול לדבר בשם כולם - חבר הכנסת יחזקאל, דהן, שטרית ופורז יציעו את ההצעה לגבי מאה תחנות דלק. מקובל?

נ' דהן:

- - -

היו"ר א' פורז:

חבר הכנסת שטרית אומר כך: יש לו עמדה לגבי הסעיף הזה. הוא בעד הסעיף, אבל הוא צריך להיות מוגבל. הרי היום אנחנו לא דנים בסעיפים. כשנגיע לסעיפים, נשקול באהדה את הנוסח המוצע על-ידך. זה לא על סדר היום.

א' יחזקאל:

אני לא יודע מה הפרוצדורה המשפטית, אני אתמוך ואנחנו נוביל את זה, כלומר דעתך כדעת מרביתנו או אלה שדיברו כרגע. אומר חבר הכנסת דהן: האם זה מספיק מחייב? איך אפשר לגרום לכך שכשהסעיף הזה יעלה - כי היום הוא לא עולה -

מ' שטרית:

שהפיצול מותנה בכך שבסעיף 2...

היו"ר א' פורז:

אין דבר כזה.

נ' דהן:

- - -

א' יחזקאל:

נסים, עד כדי כך האמון שלך בנו מוגבל?

נ' דהן:

מה זה קשור? אני נגד פיצול כי זה מרוקן מתוכן.

א' גבאי:

היתה כאן אי הבנה מצד חברים מסויימים.

א' יחזקאל:

חבר הכנסת גבאי, תסלח לי. לא כאן היתה אי הבנה. יש כאן מישהו שעקרונית, ובצדק, הוא מספיק הגון להגיד שהוא מתנגד לסוגיית הפיצול, ובהזדמנות זו שהרצל מת, הוא אומר: עכשיו אני אעביר את העניין.

ועדת הכלכלה
11.5.98

נ' דהן:

לא, זה עוד לא מת. הצבענו רק על רביזיה. על פיצול עוד לא הצבענו.

א' יחזקאל:

אני, כמו מאיר שטרית, כמו אברהם פורז, כנראה שלא מתנגדים לפיצול, אבל כפוף למשהו מוגדר מאד.

עכשיו בואו נחליט לפרוטוקול. ההחלטה אומרת שברמה של העתיד...

היו"ר א' פורז:

אתה לא יכול, זה לא על סדר היום.

א' יחזקאל:

אני יודע. מציע חבר הכנסת מאיר שטרית וחבר הכנסת פורז שלגבי העתיד, סעיף ה-100 תחנות, שאומר שרק חברות החל ממאה תחנות, זה יכול עליהן.

דעתי כדעתו. מי עוד כדעתו של מאיר שטרית?

נ' דהן:

אני נגד פיצול בכלל. ידידי היקר, אני לא רוצה להיות בן ערובה אצל אף אחד.

א' יחזקאל:

אני מציע להצביע היום על הפיצול, כפוף לעובדה הפשוטה שהצעתו של מאיר שטרית...

היו"ר א' יחזקאל:

היא לא על סדר היום היום.

מ' שטרית:

נחליט שאנחנו מפצלים, בכפוף לכך...

היו"ר א' פורז:

מאיר, אתה לא יכול.

י' וקנין:

אני מתפלא עליך. אם אנחנו רציניים ובאמת אנחנו רוצים שהחוק הזה יתקיים ככתבו וכלשונו, בואו נעצור את הפיצול. אני איתך בפתרון, אבל אתם רוצים לכבול את הידיים?

מ' שטרית:

בואו נצביע בעד הפיצול, נכנס את הוועדה בשבוע הבא, היא תדון בסעיף.

א' יחזקאל:

אני לא מסכים.

י' וקנין:

אני אומר לכם - זה מוביל אותנו לכך שהחוק הזה יעבור ורוקנו אותו מתוכן.

מ' שטרית:

אבי, אין ויכוח בין החברים על המהות של מה אנחנו רוצים להציג בחוק, בעתיד. אני מבקש - בואו נעשה הפסקה בדיון, נחכה עם זה. נפתור את זה.

היו"ר א' פורז:

אי אפשר למשוך את זה יותר.

א' יחזקאל:

אי אפשר למשוך. מאיר, אל תלך, אתה ביקשת רביזיה. אני מדבר על כך שעל הסעיף הספציפי שלך יש הסכמה כוללת. אני אומר לפרוטוקול שיש על זה הסכמה. מה הבעיה שזה יעלה להצבעה...

מ' שטרית:

כי החברים לא מאמינים לי. לא חייבים להצביע היום, חבר הכנסת פורז. לא יקרה שום אסון אם נצביע בשבוע הבא.

היו"ר א' פורז:

אנחנו כבר גוררים את זה. אני לא רוצה להתבזות.

מ' שטרית:

קיבלנו את הרביזיה? זאת אומרת עכשיו אפשר להצביע על הפיצול, כבר שלב אחד עברת. השלב השני הוא לפתור את הבעיה הטכנית.

אני לא מבין למה אנחנו לא יכולים לקבל החלטה פורמלית שהוועדה מחליטה - עכשיו - שבסעיף 2 יתווסף משפט שהסעיף הזה יחול רק על חברות שיש להן מאה תחנות דלק, ואחר כך נצביע על הפיצול.

למה אנחנו לא יכולים לקבל החלטה כזו היום?

היו"ר א' פורז:

זה לא על סדר היום.

ועדת הכלכלה
11.5.98

ר' ריבלין:

מי שירצה, יוכל לבקש רביזיה על ההחלטה הזו.

נ' דהן:

אי אפשר. אי אפשר לדון על סעיף שלא הכריזו עליו מראש.

א' יחזקאל:

שואל חבר הכנסת שטרית שאלה משפטית - הרי לא הוא ולא אני משפטנים. הוא אומר: אנחנו מוכנים להצביע על הפיצול - אני לא יודע מהן התוצאות - אבל האם ניתן, משפטית, להכניס את הסעיף של מאה תחנות באיזושהי צורה? האם יש פתרון כלשהו?

א' בנדלר:

אני אתחיל מהסוף. אי אפשר, אבל אני רוצה גם להסביר מדוע.

מ' שטרית:

לא חשוב.

היו"ר א' פורז:

מאיר, אני פשוט מתבזה בענין הזה. אני מציע שנצביע על הפיצול. אגב, זו הצעה של חבר שלכם, של דן תיכון. הוא יכול למשוך את החוק.

מ' שטרית:

אם אתה רוצה, אפשר לכנס ישיבה היום...

היו"ר א' פורז:

אתם לא מבינים, אתה ואני ניראה כמו גנבים בלילה, ואני לא רוצה להיראות כמו גנב בלילה.

אנחנו מצביעים עכשיו.

מ' שטרית:

פורז, אל תצביע עכשיו.

היו"ר א' פורז:

מאיר, אתה יודע מה, אם אני אפול גם היום, אין פיצול ונגמר הסיפור. אני לא רוצה להתבזות יותר.

נ' דהן:

לי יש פתרון מצויין לחוק הזה.

א' יחזקאל:

הוא נתן התחייבות למאיר שטרית, מאיר בעדו, אתה בעד הענין.

י' וקנין:

אני לא מאמין. אני מאמין למאיר ואני מאמין לאברהם, אני לא מאמין שנקדם את החוק, שבסופו של דבר נגיע למהות העיקרית של החוק הזה.

א' יחזקאל:

זה כבר משהו אחר, אבל לגבי הסעיף הספציפי.

א' בנדלר:

חבר הכנסת שטרית, החלטת חלוקה לפי התקנון היא לגבי סעיפים שנכללו בהצעת החוק שפורסמה ברשומות ושעברה קריאה ראשונה. כל העיבודים שנעשו לאחר מכן בוועדה הם אינם רלוונטיים לחלוטין לענין ההחלטה על חלוקת החוק.

אני חייבת להתייחס בהחלטה הזאת אך ורק לסעיפים שכלולים בהצעת החוק המקורית.

ל' ורון:

זה הנייר הראשון שחולק לחברי הכנסת, העמוד הראשון.

היו"ר א' פורז:

רבותי, אין ברירה, צריך להצביע.

מ' שטרית:

אתה עושה טעות.

היו"ר א' פורז:

אני יכול להגיד רק דבר אחד: תעשה מה שאתה מבין, לפי מצפונך. אני להתבזות לא רוצה.

עמדתי קרובה מאד לעמדתך, שצריך למצוא איזושהי העדפה - ממילא, גם המרחקים... - לטובת החברות החדשות כדי לתת להן...

מ' שטרית:

אפשר להגיד דקלרטיבית, כמו שאבי הציע - שחברי הוועדה מסכימים שבסעיף 2 יתווסף משפט שאומר שהסעיף הזה יחול רק על תחנות דלק...

נ' דהן:

זה לא מחייב את אף אחד.

מ' שטרית:

חברי הוועדה מסכימים שבסעיף 2 יתווסף משפט שאומר שהסעיף הזה יחול רק על תחנות דלק...

היו"ר א' פורז:

מאיר, אני אגיד לך את עמדותי כדי שלא תטעה בה ושלא תחשוב שרימיתי אותך.

הממונה על ההגבלים העסקיים אמר שלא צריך את הסעיף בכלל, כי בעיניו - עכשיו שכל אחד יבוא לבית הדין להגבלים עסקיים. אנחנו עשינו כאן חשבון - אני אומר את דעתי - שפשוט אנחנו נשגע אותו עם עשרות בקשות.

רצינו לעשות מודל של שבע שנים וארבע-עשרה שנים. יכול להיות מצב שאם הסעיף הזה יחול רק על התחנות הוותיקות, זה יתן להן יתרון, כי הן יקבלו 7 ו-14 אוטומטית, והחדשים יצטרכו ללכת לממונה על ההגבלים העסקיים, וזה יפעל הפוך ממה שאתה רוצה.

לכן, אני אומר לך: תסמוך עליי. אני רוצה לתת העדפה מתקנת לחברות החדשות. אם אני אצהיר את מה שהצעת, החמצתי עם החדשות.

מ' שטרית:

פורז, החברות הגדולות, יש להן התחייבות חתומה מול הממונה על ההגבלים העסקיים לא להקים תחנות חדשות.

נ' דהן:

הם לא מקיימים את זה.

מ' שטרית:

אתה אומר לי שאתה לא רוצה לדון עכשיו בפרטי החוק. אתה יכול לומר שמוסכם עליך ועלינו, שבסעיף 2 בחוק תינתן העדפה לחברות החדשות נגד החברות הגדולות.

היו"ר א' פורז:

נכון.

מ' שטרית:

בהקמת תחנות חדשות.

א' בנדלר:

אני מבקשת להבהיר: הצעת ההחלטה שעומדת עכשיו בפני הוועדה זהה להצעת ההחלטה שעמדה בפעם הקודמת, הווי אומר שבהצעת החוק שתעלה לקריאה שניה ושלישית ייכלל סעיף 1 להצעת החוק. סעיף 1 להצעת החוק דן בחוזים עתידיים, שחתמו לאחר תחילת החוק.

תוכן ההסדר - מה נוסח הצעת החוק שיעלה - כל סעיף יידון כאן ותיערך עליו הצבעה.

ל' ורון:

זה חולק לחברי הכנסת.

מ' שטרית:

אפשר להודיע לפרוטוקול דקלרטיבית, שזו לא עמדה של הוועדה?

היו"ר א' פורז:

מאיר, אנחנו ניתן העדפה לחברות החדשות, אבל צריך לעשות את זה חכם.

מי בעד הפיצול?

ה צ ב ע ה

בעד פיצול החוק - 8

נגד - 6

פיצול החוק אושר.

היו"ר א' פורז:

הפיצול אושר בוועדה.

א' בנדלר:

בנוסח שעמד בפני הוועדה בפעם הקודמת.

היו"ר א' פורז:

תודה רבה, הישיבה נעולה.

הישיבה ננעלה בשעה 13:05.